

Rapport

efter kvalitetsgranskning av undervisningen i
religionskunskap A/1 i gymnasieskolan vid
Gymnasieskolan i Överkalix kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om Överkalix gymnasieskola

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av undervisningen i religionskunskap A/1 i gymnasieskolan under 2011. Granskningen vid Gymnasieskolan i Överkalix kommun ingår i detta projekt.

Gymnasieskolan besöktes den 8 och 9 november år 2011. Granskningen utgår från kursplanen för religionskunskap A. Ansvariga inspektörer har utredarna Ulf Pantzare och Lena Johansson varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av religionskunskap A/1 genomförs i 27 kommunala skolor och 19 fristående skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Skolinspektionen genomför också inom ramen för samtliga ämnesgranskningar 2011 en granskning av IT-användningen på skolorna. Syftet är att undersöka om skolorna erbjuder en tidsenlig utbildning där IT används på ett sätt som stödjer elevernas lärande och bidrar till ökad måluppfyllelse. Granskningen uppmärksammar också elevernas förutsättningar att utveckla den digitala kompetens de behöver för att vara förberedda för fortsatta studier och samhällsdeltagande.

Bakgrundsuppgifter om Överkalix gymnasieskola

Överkalix gymnasieskola har funnits sedan 1994 och är belägen på ett skolområde centralt i Överkalix. Skolan har idag totalt 52 gymnasieelever. Cirka 30 av dessa läser något av de nationella program som erbjuds; Naturvetenskapsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet eller Teknikprogrammet. Utöver dessa finns 17 elever som läser Introduktionsprogrammen. I undervisningen integreras även elever från kommunal vuxenutbildning.

Mellan år 2005 och 2010 gavs elever möjlighet att studera yrkesprogram i samverkan med Övertorneå och Kalix. Detta samarbete är idag nedlagt, och elever som väljer yrkesprogram studerar på annan ort.

Skolan leds av en rektor, och har två lärare som enligt rektorn är behöriga att undervisa i religionsämnet. En av dessa har full tjänst inom ämnet svenska, och undervisar inte i religionskunskap. Den lärare som undervisar i religionskunskap har arbetat vid skolan sedan 1994 då den startade. Skolans lärare är organiserade i årskursarbetslag.

Religionskunskap A läses i årskurs 3. Kursen har tilldelats 46 lärarledda undervisningstimmar, vilket beslutats av rektorn. Timmarna är utlagda två lektionspass i veckan under höstterminen och en bit in på vårterminen. I den grupp som undervisas denna höst ingår de elva elever som läser nationellt program, en elev som går Introduktionskurs för nyanlända elever, samt två elever från kommunal vuxenutbildning. Denna granskning avser endast de elever som läser nationellt program på gymnasiet.

Nationell statistik avseende elever på nationella program visar att skolans genomsnittliga betygspoäng för läsåret 2009/2010 är något högre än genomsnittet för riket. Kvinnornas genomsnittliga betygspoäng är 15,8 jämfört med rikets 14,9 poäng. Skolans resultat avseende män, 13,4 poäng, är dock något lägre än rikets, 13,7 poäng. Skolans egen betygsstatistik visar att samtliga elever nått målen för religionsämnet de senaste fem åren, men att kvinnorna i betydligt högre utsträckning nått höga betyg i förhållande till männen. Av de totalt 43 kvinnorna som läst något av de högskoleförberedande programmen har cirka fem procent nått betyget Godkänd (G), 26 procent nått Väl godkänd (VG) och 70 procent nått Mycket väl godkänd (MVG). Av de 17 männen har cirka 35 procent nått betyget G, 30 procent nått VG och 35 procent nått MVG.

Resultat av granskningen

Undervisningen sker i enlighet med kurs-/ämnesplanen för religionskunskap A

Denna bedömning behandlar dels om undervisningen omfattar de tre områden som finns i kursplanen för religionskunskap A; religion, livsåskådning och etik dels om undervisningen ger eleverna möjlighet till utveckling av både faktakunskaper, analys och reflektion.

Under de observerade lektionerna gavs eleverna möjlighet till att inhämta fakta, analysera och reflektera utifrån religion, då läraren med djup kunskap inom området undervisade om Kristendomens grunder och budskap i kombination med analys- och reflektionsbaserade skriftliga instuderingsuppgifter. Eleverna fick även diskussionsuppgifter, men dessa saknade tydlig teoretisk koppling och fick karaktären av "eget tyckande". Eleverna uppger i intervju att de med anknytning till genomgångar ofta diskuterar och brukar få frågor både om fakta och om egna reflektioner. De ger också exempel på att de fått tolka ett utdrag ur bibeln.

I dokumentationen och intervjuerna framgår att undervisningen omfattar de så kallade abrahamitiska religionerna (kristendom, judendom och islam). Läraren uppger att han upplever kursen som kort, och att de abrahamitiska religionerna hamnar i fokus. Han beskriver att eleverna i sina egna fördjupningar i slutet av kursen kan välja att arbeta med exempelvis hinduism eller buddism och att det genom redovisningar kommer alla elever till godo. Vidare uppger han att han oavsett elevernas val av fördjupning nämner hinduism och buddism, samt livsåskådningar som humanism och existentialism, när tillfälle dyker upp under kursens gång, men att detta då sker "kortfattat". I intervju med eleverna uppger de att de hittills i undervisningen nämnt ateism, men inga andra ickereligiösa livsåskådningar.

Av dokumentationen framgår inte när eller på vilket sätt eleverna ges möjlighet till kunskap om etik och möjlighet att analysera och reflektera med hjälp av etiska modeller. I lärarintervjun framkommer att någon teoretisk grund till etikområdet inte ges, utan att etiska aspekter "vävs in" i den löpande undervisningen när tillfälle ges. Under en observerad lektion nämner läraren sinnelagsetik i en genomgång av kristendomens budskap. Denna koppling sätter teorin i ett begripligt sammanhang, men utgör i sig inte tillräcklig grund för att eleverna ska ges möjlighet till att med hjälp av faktakunskap analysera och reflektera i enlighet med kursplanen. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att undervisningen följer kursplanen så att eleverna ges möjligheter att uppnå mål och betygskriterier.

Intervjuerna med rektorn och läraren visar att skolans förutsättningar att utveckla ämnet i förhållande till kursplanen idag är begränsade. Det är bara en lärare som undervisar i religionskunskap på skolan. Enligt läraren och rektorn är ämnesspecifik kompetensutveckling sällan förekommande, då avstånden till utbildningsanordnare och andra lärare upplevs alltför långa och tidskrävande. Rektorerna för Överkalix och Övertorneås gymnasieskola har inlett en samverkan där lärare träffas ämnesvis i syfte att diskutera betyg och bedömning. En träff har hållits och en träff är planerad. Läraren uppger dock att han idag inte samverkar med någon annan lärare, på skolan eller gentemot annan skola, om ämnet religionskunskap, diskuterar kursplanemålen eller utbyter undervisningsmaterial. Enligt både rektorn och läraren diskuteras inte heller kursplaner för specifika ämnen i någon större utsträckning på den egna skolan. Observationerna i kombination med lärarintervjun ger också intrycket av att läraren till stora delar följer kursplanen men är ovan att sätta ord på och beskriva sitt arbete.

Både rektorn och läraren uppger att rektorn inte efterfrågar några specifika uppgifter gällande religionsämnet, exempelvis utvärderingar. Läraren uppger sig tro att rektorn inte känner till hur ämnet fungerar, och rektorn uppger att han inte brukar besöka religionslektionerna. Rektorn säger dock att han genom god kännedom om och samtal med läraren fått intrycket av att religionsundervisningen fungerar bra, och ser inga direkta utvecklingsbehov av ämnet. Rektorn uppger vidare att han känner tilltro till och förutsätter att lärarens undervisning följer kursplanen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att undervisningen ger eleverna möjlighet till fakta, analys och reflektion inom området religion. Skolan måste dock försäkra sig om att undervisningen även ger eleverna möjlighet till fakta, analys och reflektion inom områdena ickereligiösa livsåskådningar och etik. Rektorn behöver i högre utsträckning ta ansvar för att ämnet utvecklas i förhållande till kursplanemålen.

Förutsättningar för hög måluppfyllelse

Denna bedömning utgår från läroplanen och de framgångsfaktorer som utpekats i aktuell forskning då det gäller att nå en god kvalitet i undervisningen i religionskunskap. Bedömningarna gäller om undervisningen tillvaratar elevernas behov, erfarenheter och intresse, samt om den bearbetar för eleverna relevanta och aktuella samhällsfenomen. Bedömningarna gäller vidare om eleverna ges möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer, om undervisningen sker i enlighet med läroplanens grundläggande värden, samt om IT-verktyg används för att stödja elevernas kunskapsutveckling.

Undervisningen tillvaratar elevernas behov, erfarenheter och intresse, samt bearbetar för eleverna relevanta och aktuella samhällsfenomen

Av läroplanen framgår att läraren ska utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och stärka varje elevs självförtroende samt vilja och förmåga att lära. Läraren ska också utnyttja elevernas erfarenheter av arbets- och samhällsliv och organisera arbetet så att eleven upplever att kunskap är meningsfull.

Intervjuerna med rektor, lärare och elever samt observationerna visar att undervisningen i stor utsträckning tillvaratar elevernas behov. Lektionerna präglas av en lugn och trygg lärandemiljö med positiva och respektfulla relationer mellan lärare och elever samt elever emellan. Eleverna uppger att de är mycket nöjda med sin lärare och de beskriver att han med stort lugn brukar fråga och "lirka" om de inte vet, och skämta och ibland spela lite teater för att exemplifiera. Eleverna tycker att läraren har bra koll på dem, att de ges mycket tid med honom, och att de får bra stöd om de "kör fast". I intervjuerna med läraren och rektorn framgår att läraren i sin tjänst har tid avsatt utanför ordinarie undervisning för att arbeta med stöd. Tillgång till specialpedagog finns, och elever med svårigheter i ämnet kan ges talböcker och individuella prov. Sammanträden hålls och beslut om åtgärder fattas om elever som riskerar att inte nå målen, men skolan behöver utveckla sina rutiner så att detta arbete också dokumenteras i åtgärdsprogram.

Läraren upplever att han kan nå elever med olika kunskapsnivåer. Eleverna har dock inte uppfattningen att högpresterande elever ges tillräckliga utmaningar som är anpassade till deras kunskapsnivå. De upplever att läraren vill att det ska gå bra för dem, men att han "inte sätter så stor press på att de ska prestera". Under de observerade lektionerna framkommer att det finns utrymme att i högre utsträckning utmana eleverna i de diskussioner som förs. Vidare framkommer i intervjuer att undervisningen involverar olika arbetssätt men att alla elever arbetar på samma sätt samtidigt.

I intervjuer med läraren och eleverna framgår att läraren i början av kursen tar reda på elevernas erfarenheter och eventuella intressen genom att eleverna får en blankett där de utifrån namngivna religioner "prickar av" vad de läst i tidigare religionsundervisning, och om de har något speciellt intresse eller fråga. Som exempel på en fråga som en elev framfört är "Varför blir det konflikter och bråk p.g.a. religion?". Under observerade lektioner berörs denna fråga uttalat i form av att läraren berättar om oenigheten som präglade kristendomens uppkomst, samt att eleverna i arbetet med sina instuderingsfrågor bland annat får i uppgift att särskilt fundera över varför det kan uppstå konflikter mellan religionsutövare.

Läraren uppger vidare att han även snappar upp elevernas intressen under kursens gång, och lektionsobservationerna ger exempel där han bemöter elevernas uttalanden genom att ställa följdfrågor om till exempel musikintresse. I intervju med eleverna framkommer dock att undervisningens eventuella anpassning till elevernas intressen är otydlig för dem och de kan inte ge något exempel på att deras intressen involveras i undervisningen.

I elevenkäten instämmer ingen elev till fullo med att religionslektionernas innehåll är relevant för dem och deras liv. Läraren ger Balkankriget som exempel på aktuella samhällsfenomen som undervisningen omfattar. Han beskriver också hur han kan problematisera runt saker som eleverna tar upp, exempelvis sekter, generaliseringar och hur muslimer framställs i media. Eleverna uppger att läraren i olika sammanhang kan exemplifiera genom, och dra paralleller till för dem vardagsnära och aktuella samhällsfenomen, exempelvis musik och "rondellhundar". De uppger också att läraren kan fråga dem varför de tycker som de tycker men att "heta" diskussioner där saker ställs på sin spets inte förekommer. Det är enligt elevenkäten inte heller någon elev som uppger sig ha känt sig kränkt på religionslektionerna, och hälften av eleverna svarar att de inte vet. Läraren uttrycker att han är tveksam till om religionslektionerna är rätt forum för att låta åsikter krocka för mycket.

Lektionsobservationerna visar att läraren kommenterar elevernas uttalanden, men att det finns behov av att ytterligare lyfta och problematisera för att få diskussionerna att bli meningsskapande för eleverna. Exempelvis uttrycker en elev att muslimer borde kunna tro utan att be hela tiden eftersom det innebär slöseri med tid, samt att muslimer nog skulle kriga även utan religion. Läraren bemöter detta med att förklara begreppet generaliseringar och säga att graden av religiositet varierar både vad gäller muslimer och kristna. Därmed avslutas diskussionen och vidare samtal förs inte runt religionens koppling till krig, på vilka grunder elevens uppfattning kan ha uppstått eller betydelsen av de religiösa handlingarna i olika religioner.

Det finns ett exempel på ämnesövergripande arbete då eleverna fått intervjua äldre människor på orten. I intervju med rektor står ämnesövergripande arbete i fokus när det gäller att utveckla undervisningen i alla ämnen.

Skolans betygsstatistik gällande religionsämnet visar att en betydligt större andel av kvinnorna når betyget MVG i för hållande till männen. Läraren berättar att han funderat mycket över detta, och upplever att det kan vara svårt att nå männens intressen. Rektorn uppger att tendensen finns över alla ämnen och att detta inte är något som diskuteras.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i viss utsträckning tillvaratar elevernas behov, erfarenheter och intressen, samt bearbetar för eleverna rele-

vanta och aktuella samhällsfenomen. Skolan har goda rutiner för att arbeta med stöd, men behöver utveckla arbetet med att dokumentera i åtgärdsprogram. Undervisningen behöver utvecklas så att alla elever stimuleras att utveckla hela sin förmåga och så att elevernas upplevelse av att kunskapen är meningsfull stärks.

Eleverna ges möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer

Av läroplanen framgår att eleverna genom sina studier ska skaffa sig grund för livslångt lärande, och skolan ska sträva efter att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande. Läraren ska också organisera arbetet så att eleven upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt. Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värden, utan undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer. Läraren ska tillsammans med eleverna planera undervisningen, låta eleverna pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna utvärdera undervisningen.

Intervjuerna med lärare och elever visar att elevernas inflytande på kursens innehåll är begränsat. Enligt läraren nämner han kort i början av kursen ämnets mål och kriterier med eleverna, och hänvisar dem till Skolverkets hemsida för mer information. I intervju uppger sig ingen av eleverna känna till målen för ämnet.

I intervjuerna framkommer att läraren ger eleverna ett färdigt förslag till kursupplägg som han presenterar för dem i början av kursen. Eleverna ges då möjlighet att kommentera förslaget. Eleverna berättar att de kommer ihåg att de fått en terminsplanering där det står listat vad de ska gå igenom. De kommer dock inte ihåg innehållet, eftersom den inte diskuterades i någon större omfattning och för att vissa elever inte var närvarande vid genomgången.

I elevintervjun framkommer tydligt att de uppskattar sin lärare mycket, och att de gärna godtar lärarens förslag till kursupplägg utan invändningar. De kan inte ge något exempel på att de framfört något önskemål, och därmed inte heller hur detta påverkat undervisningen. De uppger att de tror att de skulle kunna få vara med att bestämma om de själva tog det initiativet.

Det finns dock konkreta exempel på att eleverna ges visst inflytande över kursens innehåll. De får i början av terminen möjlighet att skriftligt framföra önskemål, och läraren kan ge ett exempel på en fråga från en elev som berörs under lektionsobservationerna. Detta görs dock inte på ett sätt som uppmärksammar eleverna om sitt inflytande. Observationerna visar också att läraren är lyhörd och i viss mån ställer följdfrågor utifrån det eleverna uttrycker. Enligt

läraren ges eleverna stort inflytande i samband med de egna fördjupningar som avslutar kursen.

Intervjuerna visar även att elevernas inflytande över arbetssätt är begränsat. Undervisningen omfattar varierande arbetssätt, till exempel lärarledda genomgångar, diskussioner, instuderingsfrågor, studiebesök, intervjuer, film och egen fördjupning. Det är dock läraren som bestämmer arbetsformerna, vilket också bekräftas av de besökta lektionerna där läraren delade in eleverna i par eller grupper vid diskussioner och arbete med instuderingsuppgifter.

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte ges tillräcklig möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer. Skolan behöver utveckla sin undervisning så att eleverna medvetandegörs om målen för ämnet och på ett för dem tydligt sätt involveras i planeringen av kursen, både vad gäller innehåll och arbetsformer.

Undervisningen sker i enlighet med läroplanens grundläggande värden.

Enligt läroplanen ska undervisningen vara icke-konfessionell, saklig och allsidig. Vidare ska läraren klargöra det svenska samhällets grundläggande värden¹ och möta främlingsfientlighet och intolerans med kunskaper, öppen diskussion och aktiva insatser. Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att finna sin unika egenart.

Enligt elevenkäten är eleverna tveksamma till om religionerna behandlas objektivt i undervisningen. I elevintervjun är eleverna dock överens om att läraren är saklig i sin undervisning och att han inte blandar in egna åsikter. Vidare uppger samtliga elever i enkäten att de möts med respekt av läraren när de uttrycker åsikter. Lektionsobservationerna bekräftar att läraren har en saklig grund i undervisningen och att han bemöter elevernas frågor och tankar på ett respektfullt sätt. Vid upprepade tillfällen säger han att "man får tro som man vill" och uttrycker ingen egen värdering. I samband med att en elev uttryckte sig fördomsfullt om islam markerade läraren att det rörde sig om generalisering och drog en jämförande parallell till kristendom.

Som tidigare beskrivits ligger, enligt läraren, undervisningens fokus på de abrahamitiska religionerna, och mängden inslag av exempelvis hinduism och buddism är beroende av vad eleverna själva uttrycker intresse för. Eleverna har under hösten besökt en kyrka och där fått träffa kyrkoherden, och läraren berättar att han brukar ha prästbesök som inslag i kursen. Han uppger att det

¹ Avser de värden som regleras i svensk lagstiftning och i de av Sverige antagna internationella konventioner.

finns exempel på att de tidigare år haft besök av en ateist och en representant för bahairörelsen.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen sker i enlighet med läroplanens grundläggande värden.

IT-verktyg används för att stödja elevernas kunskapsutveckling

Av läroplanen framgår att eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet med stort informationsflöde och snabb förändringstakt. Deras förmåga att finna, tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktig. Eleverna ska träna sig att tänka kritiskt, att granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ. På så vis närmar sig eleverna ett alltmer vetenskapligt sätt att tänka och arbeta.

Sedan mitten av förra terminen har alla elever egen bärbar dator. I intervju med eleverna uppger de kan använda datorerna för att skriva anteckningar eller maila arbeten till lärarens e-postadress. De säger att de inte lär sig något extra för att de har datorer, och att de hittills inte har hämtat någon information från internet gällande religionsämnet.

I intervju med läraren och rektorn framkommer att det är upp till varje lärare på vilket sätt datorerna används i undervisningen, och läraren säger att han inte har någon plan för hur de ska användas i religionsämnet. Han har tankar om att eleverna ska börja använda datorerna för att maila frågor till honom, men anser sig i övrigt inte vara så hängiven datoranvändande.

Trots det finns exempel på att IT används. Läraren uppger att en elev laddat hem bibeln i samband med att de skulle tolka en bibeltext, vilket även sker under en av de observerade lektionerna. Vidare har läraren rekommenderat en bibelsight och under en av observationerna hjälper han en elev att hitta en film om Jesus på Youtube.

I intervju med rektorn finns ännu ingen IT-plan för skolan, men han har visioner om att skolan ska ha en IT-miljö som effektivt stödjer de pedagogiska målen, och tänker att användningen ska byggas upp i dialog med eleverna.

Skolinspektionen bedömer att IT-verktyg endast används undantagsvis i undervisningen och utan att användningen stödjer elevernas kunskapsutveckling eller utvecklingen av deras digitala kompetens. Skolan behöver utveckla användningen av IT-verktyg i religionskunskap A så att eleverna får en tidsenlig undervisning och så att undervisningen i religionskunskap A bidrar till läroplanens mål om att eleverna ska kunna använda modern teknik som verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att förutsättningarna för hög måluppfyllelse i ämnet behöver utvecklas. Undervisningen sker i enlighet med läroplanens grundläggande värden och tillvaratar i viss utsträckning elevernas behov, erfarenheter och intressen, samt bearbetar för eleverna relevanta och aktuella samhällsfenomen. Skolan har goda rutiner för att arbeta med stöd, men behöver utveckla arbetet med att dokumentera i åtgärdsprogram. Vidare behöver undervisningen utvecklas så att alla elever stimuleras att utveckla hela sin förmåga och så att elevernas upplevelse av att kunskapen är meningsfull stärks. Detta omfattar bland annat i högre utsträckning arbeta för att möta poj-karnas intressen. Eleverna måste också medvetandegöras om målen för ämnet och ges ökat inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer. Vi-dare behöver undervisningen i religionskunskap A utvecklas så att IT-verktyg i högre utsträckning används för att stödja elevernas kunskapsutveckling.

Syfte och frågeställningar

Syftet med kvalitetsgranskningen är att bidra till en allmän höjning av under-visningens kvalitet i religionskunskap i gymnasieskolan. Detta då resultaten i ämnet nationellt sett är låga samt att tidigare studier visar att undervisningen inte genomförs så att elevers intresse för ämnet tillvaratas. Granskningen har också som syfte att medverka i processen med att implementera de nya ämnes-planerna i religionskunskap i gymnasieskolan som börjar gälla för de elever som påbörjar gymnasieutbildningen från och med hösten 2011.

De centrala frågeställningarna gäller om eleverna får undervisning i enlighet med kursplan och läroplan och om det skapas förutsättningar för ökad mål-uppfyllelse genom att undervisningen bearbetar för eleverna relevanta och ak-tuella samhällsfenomen, tillvaratar elevernas erfarenheter, behov och intresse för ämnets frågeområden samt ger eleverna möjlighet till inflytande över undervisningen.

Metod och material

Granskningen har genomförts genom att inspektörerna innan besöket i skolan tagit del av kursupplägg, eventuella termins- och lektionsplaneringar, tidigare kursutvärderingar samt exempel på uppgifter som utgjort grund för lärarnas betygssättning.

Vid besöket har två lektioner observerats av två inspektörer. Den ena inspektö-ren har under lektionen fokuserat på eleverna och den andra på lärarens under-visning. En elevenkät har genomförts i slutet av varje lektion. Utöver detta har

sedan företrädare för eleverna samt de observerade lärarna intervjuats. Även ansvarig rektor har intervjuats. Besöket har avslutats med en återkoppling till lärare och rektor kring vad inspektörerna sett och gjort för bedömningar. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.